

## **Természetvédelmi kezelési irányelvek**

### **1. Szigeterdő**

---

1. A kezelési munkálatok során külön kell kezelni a parkot és a természetszerű erdőrészt.
2. A parkban rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet.
3. A funkcionális és esztétikai érték növelése érdekében a park rekonstrukciója javasolt, amelyet kertépítészeti terv alapján szükséges végrehajtani.
4. A természetszerű erdőrészben a fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, a cserjeszint újbóli kialakulását honos cserjefajok ültetésével elő kell segíteni, az avart nem kell eltávolítani. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
5. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
6. A jelenleg külön álló szobrokat eredeti állapotban, egységes szoborcsoporthként javasolt visszaállítani.
7. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a szemetelésre. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó parkfenntartási, faápolási munkálatokat is.
8. A park bejáratainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

### **2. Gólyavár**

---

1. A romok láthatóságának biztosítása érdekében a területen rendszeresen cserjeirtást szükséges végezni.
2. Javasolt a terület régészeti feltárásának folytatása.
3. Rövid távon környezetrendezés, hosszú távon a vár rekonstrukciója javasolt. A hely szellemiségét és esztétikai megjelenését rontó lakóterületet – a tulajdonos kártalanításával – javasolt felszámolni.
4. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
5. A természetvédelmi örnek felügyelni kell a fenntartási, kezelési munkálatokat, valamint a régészeti feltárást.
6. A terület 611. számú út felőli bejáratánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

### **3. Kis-Konda-patak völgye**

- 
1. A védett természeti területre vonatkozó természetvédelmi kezelési előírásokat és szabályokat „A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület kezelési terve 2008-2017” című dokumentum tartalmazza.

#### **4. Bontovai-tó**

---

1. A tópart akácosainak helyén honos fűz- és nyárfajokból álló puhafa ligeteket, helyenként égerligeteket szükséges létrehozni. Az akác irtása során – a tó közelsége és a felszínközeli talajvíz miatt – előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
2. Törekedni kell az egyéb gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
3. A horgásztó partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (épületek, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.
4. A horgásztó leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek és az egyéb vízhez kötődő élőlények szaporodási ciklusát.
5. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az őrnöknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

#### **5. Nyerges-erdő és -horgásztó**

---

1. Az erdőben természetközeli erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
2. A hazánkban nem honos fafajokból álló ültetvények, elakácosodott erdőrészek helyén természetszerű erdőket, gyertyános-tölgyeseket és cseres tölgyeseket szükséges létrehozni.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A tóparti sávban parkosítás és egységes stílusú környezetarchitektúra elemek elhelyezése javasolt. A horgásztó partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag

kifogásolható minőségű létesítményeket (hidak, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak így módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.

5. A tavak esetleges leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek szaporodási ciklusát.
6. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra, a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
7. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

## **6. Dombóvári „tűzlepkes-rétek”**

---

1. A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok, elsősorban a havasi tűzlepke életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
2. A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

## **7. Tüskei tölgyes maradványerdő**

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. A területet szabdaló feltáróutakat fel kell számolni.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.

5. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az őrnöknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védeltséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

## **8. Gunarasi parkerdő**

---

1. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
2. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
3. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
4. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a szemetelésre és az illegális hulladéklerakásra. Az őrnök felügyelni kell a területen folyó erdőfenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
5. A terület fő belépési pontjainál helyi védeltséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

## **9. Béka-tói mocsár és égeres**

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
4. A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
5. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
6. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
7. A terület főbb belépési pontjainál helyi védeltséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

- 
1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
  2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
  3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
  4. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
  5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

---

## **11.**

### **Mágocsi úti tölgyes**

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

---

## **12.**

### **Bontovai erdő**

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

### **13.**

#### **Mászlonyi kastélypark**

---

1. Az erdőben természetsszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. Az egykori park megmaradt idős egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. Javasolt megteremteni a park részleges rekonstrukciójának és hozzá kapcsolódóan a bemutatási infrastruktúra megteremtésének feltételeit.
5. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a falopásra. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

### **14.**

#### **Gunarasi partifecske költőtelep**

---

1. A madarak megtelepedését szükség szerinti rendszerességgel és módon elvégzett természetvédelmi célú partalakítással és egyéb munkálatokkal javasolt elősegíteni.
2. A fészektelep megőrzése érdekében – a vadászati előírások betartása mellett – szükség szerint támogatandó a károkozó állatok kilövése.
3. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a madarak zavarására. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkákat is.
4. A terület főbb belépési pontjánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

### **15.**

#### **Fasorok, facsoportok, faegyedek**

---

1. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, egyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak az adott fasorra, facsoportra jellemző fajjal, fajokkal történhet.
2. Rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkákat. A vadgesztenyefák esetében az aknázómoly irtását vegyszeres úton és a lehullott lomblevelek rendszeres összegyűjtésével, eltávolításával szükséges megoldani. A platánokat a csipkés platánpoloska kártétele ellen permetezni szükséges. A gépi permetezés mellett az érintett faegyedeknél kézi permetezést szükséges alkalmazni. Az elvégzett munkálatokról éves rendszerességgel beszámolót kell készíteni.
3. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a fenntartási, ápolási munkákat.
4. A fasorok végein, a faegyedek mellett helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.